

Připomínky uplatněné k návrhu opatření obecné povahy analýzy trhu č. A/7/XX.2013-YY, trhu č. 7 – ukončení hlasového volání (terminace) v jednotlivých mobilních telefonních sítích

Čl., odst., písm., bod	Původní text návrhu	Připomínkující subjekt (poř. č. připomínky)	Pozměňovací návrh	Stanovisko ČTÚ
Kapitola 3.1.2 Kritéria zaměřená na charakteristiku podniku, část Ceny a ziskovost		T-Mobile (1)	<p>3.1.2 Kritéria zaměřená na charakteristiku podniku, část Ceny a ziskovost</p> <p>Společnost T-Mobile nesouhlasí s návrhem Českého telekomunikačního úřadu (dále jen „Úřad“), konkrétně se snížením ceny za terminaci hlasového volání v mobilní telefonní síti pod cenu terminace volání v pevné síti.</p> <p>Toto razantní snížení ceny za terminaci v mobilních sítích je způsobeno použitím metody PURE LRIC, která kalkuluje cenu vycházející z přírůstkových nákladů mobilního operátora a nezahrnuje tak všechny ekonomicky oprávněné náklady mobilních operátorů na poskytnutí služby mobilní terminace vynaložené. Použití metodiky PURE LRIC je dle naší společnosti v rozporu s požadavkem platné právní úpravy na nákladovost regulované ceny mobilní terminace, v současné době je zákonnost postupu Úřadu v této věci předmětem soudního přezkumu.</p> <p>Výsledkem použití metody PURE LRIC a nevydáním rozhodnutí o ceně za ukončení volání v pevné síti, které má být dle Úřadu vydáno nejdříve ke konci roku 2013, pravděpodobněji ale až začátkem roku 2014 dojde k pokřivení trhu elektronických komunikací.</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Návrh ČTÚ uložit SMP podnikům na relevantním trhu povinnosti související s regulací cen vychází ze závěrů analýzy a z potenciálních soutěžních problémů, ke kterým by bez uplatněné regulace mohlo dojít. ČTÚ v souladu s § 108 odst. 3 zohledňuje při návrhu nápravných opatřeních i doporučení Evropské komise, v tomto případě Doporučení Komise o regulaci sazeb za ukončení volání v pevných a mobilních sítích v EU, které jako nejvhodnější způsob pro stanovení terminačních cen doporučuje právě metodu pure LRIC.</p> <p>Tuto metodu považuje ČTÚ za v souladu se zákonnými požadavky ustanovení na minimálně nákladově orientovanou cenu (§ 56 a 57 Zákona). Důvodem je skutečnost, že metoda pure LRIC umožňuje pokrýt všechny náklady, které teoretickému efektivnímu operátorovi vznikají (v dlouhém období) poskytováním velkoobchodní služby terminace, resp. náklady, kterým by se teoretický efektivní operátor mohl (opět v dlouhém období) vyhnout, pokud by velkoobchodní službu terminace neposkytoval. Zvolený způsob výpočtu regulované ceny tedy umožňuje pokrýt jak náklady variabilní, tak náklady, které jsou v krátkém období považovány za fixní. Při výpočtu přitom hraje důležitý fakt předpoklad, že primárním důvodem podnikatelské činnosti mobilních operátorů je poskytování služeb mezi jeho koncovými uživateli, kteří by tak měli být nákladovými původci sdílených a společných síťových nákladů. K těmto službám je pak služba velkoobchodní terminace pouze službou přírůstkovou (inkrementální), jejíž účelně a efektivně vynaložené náklady jsou v ceně regulované služby pokryty.</p>

<p>Pokračování z předchozí strany</p>			<p>Argument, že cena za terminaci volání v pevné síti se při zprůměrování ceny za volání v silném i slabém (0,17 Kč) provozu téměř rovná ceně za terminaci volání v mobilních sítích je lichý, neboť 85 % volání je uskutečněno v době od 7 do 19 hodin v pracovních dnech, tedy v silném provozu.</p> <p>Z jednoduchého výpočtu lze odvodit, že vážený průměr cen vychází téměř 0,315 Kč, tedy mnohem více než je cena za terminaci volání v mobilních sítích.</p> <p>Společnosti T-Mobile není znám žádný relevantní důvod, proč by Úřad nemohl nový návrh rozhodnutí o ceně notifikovat již před provedením a vydáním analýzy, tedy stejně jak již několikrát provedl (např. v roce 2008). Zároveň si v této souvislosti dovoluujeme připomenout oprávnění Úřadu zakotvené v § 131 odst. 6 zákona č. 127/2005 Sb., které tento opravňuje v případě naléhavé potřeby přijmout opatření ještě před provedením notifikace ve smyslu § 131 odst. 1 až 4 téhož zákona a to na dobu dvou měsíců, během nichž má Úřad šanci notifikaci úspěšně realizovat. Výše uvedený problém spočívající v opoždění regulace fixní termice je tak dle našeho názoru situací, kterou bezpochyby lze podřadit pod zmíněnou „naléhavou potřebu“ předvídanou zákonem.</p> <p>Stanovení vyšší ceny za terminaci volání v pevných sítích než v sítích mobilních je v rámci EU velmi nestandardní. Na podporu tohoto názoru si dovoluujeme připomenout stanovisko sdružení BEREC, které sice shledalo závažná pochybení v použité metodice výpočtu navržené regulované ceny za terminaci volání v pevné síti (k jejímuž stažení následně došlo), nicméně zároveň konstatovalo, že za ještě větší problém je nutno považovat oddálení (byť správně nastavené) cenové regulace v obecné rovině.</p>	<p>K postupu při vydání rozhodnutí o ceně na relevantním trhu č. 3 se ČTÚ vyjadřoval již v rámci veřejné konzultace k návrhu analýzy tohoto trhu, viz vypořádání připomínky č. 1 zde.</p>
---------------------------------------	--	--	---	---

Pokračování z předchozí strany			Z výše uvedených důvodů navrhuje posunutí účinnosti rozhodnutí o ceně za ukončení volání v mobilních sítích CEN/7/02.2013-2 do doby vydání resp. Účinnosti rozhodnutí o ceně za ukončení volání v pevných sítích.	
Obecná připomínka		Telefónica Czech Republic, a.s. (2)	Český telekomunikační úřad („Úřad“) se v návrhu analýzy trhu nevyjadřuje k svému postupu v případě vstupu nového síťového operátora („MNO“) a virtuálních operátorů („MVNO“) na trh, přestože na str. 25 návrhu konstatuje, že taková významná změna je na trhu očekávána a přestože připomínky v tomto smyslu byly vznesené i na pracovním jednání dne 22. května 2013. Telefónica Czech Republic, a.s. („Telefónica“) proto žádá Úřad o doplnění návrhu analýzy trhu o upřesnění tohoto postupu, a to i z hlediska využití možnosti tzv. krátké notifikace podle odst. 6 písm. d) Doporučení 2008/850/ES, a dále o popis stávajícího stavu trhu a výhled v souvislosti se vznikem virtuálních operátorů.	Akceptováno Do analýzy bude doplněno: ČTÚ očekává, že nově vstupující subjekt (MNO, MVNO, případně MVNE), který zároveň bude poskytovat službu terminace mobilního volání na velkoobchodním trhu, bude uplatňovat symetrickou cenu jako podniky se SMP. ČTÚ individuálně posoudí vstup nového operátora, zda splňuje kritéria pro zařazení na trh v následné analýze.
Obecná připomínka		Telefónica Czech Republic, a.s. (3)	Předložená analýza se nikde nevěnuje nové situaci na trhu, kterou představují vysoké a rostoucí ceny za terminaci v sítích operátorů mimo Evropskou Unii. S ohledem na geografickou platnost evropského regulačního rámce je zřejmé, že ten se vztahuje na operátory ve členských státech EU. Pozice unijních operátorů je vystavena nepřiměřenému tlaku zejména ze strany ne-unijních operátorů, kteří v poslední době zvýšili nebo drží cenu za terminaci několikanásobně vyšší než je reciproční cena, kterou doposud účtovali a účtují unijní operátoři.	Akceptováno ČTÚ v analýze dopracuje část týkající se terminace volání přicházejících ze zemí mimo oblast Evropského hospodářského prostoru. Za tímto účelem si ČTÚ od společností Telefónica Czech Republic, a.s., T-Mobile Czech Republic, a.s. a Vodafone Czech Republic, a.s. vyžádal data o objemu vzájemného provozu s vybranými zeměmi mimo EHP. ČTÚ zároveň do budoucna vyhodnotí, jakým způsobem se pokles regulované ceny za terminaci v EU promítl do změny maloobchodních cen za mezinárodní volání u tuzemských operátorů.

<p>Konkrétní připomínka (ř. 752 a ř. 866)</p>	<p>Úřad v popisu stavu rozvoje LTE sítí odkazuje na spuštění prvního komerčního provozu v červnu 2012 společností Telefónica.</p>	<p>Telefónica Czech Republic, a.s. (4)</p>	<p>Telefónica poznamenává, že kromě toho dne 15. května rozšířila své pokrytí sítí LTE v Praze a připravuje se na spuštění LTE sítě v Brně.</p>	<p>Částečně akceptováno</p> <p>ČTÚ doplní informaci, že tři největší mobilní operátoři v ČR zahájili budování LTE. Konkrétní lokality nejsou relevantní pro analýzu.</p>
<p>Konkrétní připomínka (ř. 859 a ř. 879)</p>	<p>Úřad nepovažuje hlasová volání prostřednictvím IP protokolu za substitut na trhu služeb volání s odůvodněním, že nelze zajistit odpovídající kvalitu hovoru a povinnosti umožnit volání na tísňová čísla.</p>	<p>Telefónica Czech Republic, a.s. (5)</p>	<p>Telefónica považuje toto odůvodnění za nedostatečné a statické, protože místo reálného hodnocení chování spotřebitelů a odhadu jeho budoucího vývoje se upíná na vesměs formální argumenty, které lze navíc rozporovat. Vzhledem k nízké až nulové ceně volání prostřednictvím tzv. over-the-top aplikací lze namítnout, že kvalita hovoru může být pro řadu uživatelů sekundární, navíc výhledově lze očekávat zlepšení. Rovněž je pro uživatele mobilních VoIP aplikací jako primární hlasové služby k dispozici možnost volání na tísňové linky (zdarma) prostřednictvím klasického mobilního hlasu, vše z jednoho smartphonu.</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Lze konstatovat, že s rozvojem vysokorychlostních sítí a zvýšením dostupnosti koncových zařízení postupně dochází k substituování datových služeb za služby ostatní. Co se však týče hlasových služeb, tak v současné době i v horizontu platnosti analýzy ČTÚ předpokládá, že substituce datových a hlasových služeb bude nadále méně rozvinutá. Toto konstatování je podloženo vývojem počtu terminovaných minut, kde zatím nedochází k většímu poklesu terminovaného provozu. Lze předpokládat, že ke změně míry zastupitelnosti dojde na základě masového rozšíření LTE sítí.</p> <p>ČTÚ eviduje v posledním období nárůst „smartphonů“ a dalších mobilních převážně datových zařízení. Očekávaným trendem je postupné vytlačení „klasických“ mobilních telefonů. Datové služby je možno v současné době považovat spíše za komplement služeb hlasových a SMS.</p> <p>Dopady služeb OTT bude ČTÚ dále sledovat.</p>

<p>Konkrétní připomínka (ř. 1244)</p>	<p>Úřad v analýze uvažuje, že průměrný podíl volání v rámci vlastní sítě ve výši téměř 65% může podstatně oslabit motivaci k uzavírání smluv o propojení.</p>	<p>Telefónica Czech Republic, a.s. (6)</p>	<p>Tento argument však postrádá smysl, protože nelze dovozovat, že toto procento odpovídá části zákazníků volajících pouze ve vlastní síti. Každý zákazník potřebuje komunikovat i se zákazníky jiných sítí, proto motivace k uzavírání smluv o propojení nesouvisí s podílem volání ve vlastní síti.</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Pokud dochází k realizaci většiny volání v rámci vlastní sítě jednoho operátora, ČTÚ se domnívá, že v porovnání s jiným operátorem směřujícím převážnou část volání do sítí jiných operátorů, může být jeho motivace na uzavírání smluv oslabena.</p> <p>ČTÚ nepopírá, že i tento operátor musí zajistit svým účastníkům propojení pro ukončení hovoru v sítích jiných operátorů, ale motivem tohoto operátora může být diskriminační nastavení podmínek propojení z důvodu dalšího posilování, popř. udržení potenciálu volání ve vlastní síti.</p>
<p>Obecná připomínka</p>		<p>PPF Mobile Services a.s. (7)</p>	<p>PPFMS předpokládá, že po vstupu nového plnohodnotného celoplošného mobilního operátora Úřad provede novou analýzu trhu č. 7 a navrhne přiměřené nápravné opatření, včetně uplatnění regulace cen. Úřad bude muset v takové situaci zohlednit zásadně odlišné tržní postavení nově vstupujícího mobilního operátora a stávajících mobilních operátorů a vytvořit odpovídající podmínky efektivního vstupu nového subjektu na regulovaný trh.</p>	<p>Částečně akceptováno</p> <p>ČTÚ očekává, že nově vstupující subjekt (MNO, MVNO, případně MVNE), který zároveň bude poskytovat službu terminace mobilního volání na velkoobchodním trhu, bude uplatňovat symetrickou cenu jako podniky se SMP. ČTÚ individuálně posoudí vstup nového operátora, zda splňuje kritéria pro zařazení na trh v následné analýze. V případě subjektu, který bude zařazen na trh, a Úřad rozhodne o stanovení podniku s významnou tržní silou, budou Úřadem uloženy regulační povinnosti. V rámci cenové regulace bude Úřad rozhodovat v souladu s Doporučením o terminačních sazbách (2009/396/ES).</p>

<p>Obecná připomínka</p>	<p>Společnost GTS Czech navrhuje rozšíření věcného vymezení trhu o přenos hlasového volání od koncového bodu veřejné mobilní telefonní sítě k ústředně, na které je možno poskytovat propojení do jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítí pro služby na účet volaného (SAC 800) a pro evropská harmonizovaná čísla (SAC 116XXX).</p>	<p>GTS Czech s.r.o. (8)</p>	<p>Vzhledem k charakteru provozu, který je pro volajícího bezplatný a je hrazen na velkoobchodní úrovni propojeným operátorem (nebo na maloobchodní úrovni volaným) se tento typ volání modelem zpoplatnění a logikou neliší od terminace do sítě operátora – zájem na uskutečnění volání má především volaná strana a ta také hradí cenu za volání. Fakticky jde o situaci, kdy volající by za jiných okolností byl kontaktován volaným, ale z praktických důvodů iniciuje hovor druhá strana.</p> <p>Pro propojeného operátora neexistuje alternativní způsob jak zajistit odvolatelnost z koncových bodů sítě, než přijmout podmínky provozovatele této sítě. Provozovatel sítě se tak může chovat naprosto nezávisle na konkurenci či zákaznících.</p> <p>Tuto skutečnost může demonstrovat aktuální situace na trhu. V současné době se velkoobchodní ceny pro nákup tohoto typu provozu mezi operátory liší.</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Volání do telefonní sítě pro služby na účet volaného (SAC 800) nemůže Úřad zařadit do věcného vymezení RT 7, protože se nejedná o službu terminace volání, ale o případnou podmnožinu služby originace volání, jak konstatuje i BEREK ve zprávě o SRS (Special Rate Services)¹.</p> <p>Úřad se bude nadále řešením tohoto problému zabývat a vyžádá si za tímto účelem další informace.</p>
--------------------------	--	------------------------------------	--	---

¹ http://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/reports/338-berec-report-on-special-rate-services

<p>Pokračování z předchozí strany</p>			<p>Největší rozdíl je mezi cenou společnosti Vodafone (3 Kč/min) a společnosti T-Mobile (2, 49 Kč/min). I přes velikost rozdílu cen jednotlivých společností, ale nedošlo k žádnému dopadu na tento typ provozu v jednotlivých sítích, neboť volání je pro volajícího zdarma a nemá žádný důvod pro změnu svého chování a volaný, respektive propojený operátor nemá alternativu jak nakoupit tento typ provozu v daných sítích. Proto i takovéto poměrně značné snížení ceny tohoto typu volání u společnosti T-Mobile nevyvolalo u ostatních mobilních operátorů žádnou reakci.</p> <p>Evropská komise uvádí², že: „Ukončení volání může být dodáno pouze provozovatelem sítě, do které je volající strana připojena a není zde v současné době žádný substitut na straně nabídky ani na straně poptávky, a tudíž každá síť tvoří samostatný relevantní trh a každý provozovatel sítě má dominantní postavení na trhu ukončení volání do své sítě.“</p> <p>Společnost GTS je přesvědčena, že hlasové volání od koncového bodu veřejné mobilní telefonní sítě k ústředně, na které je možno poskytovat propojení do jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítí pro služby na účet volaného (SAC 800) a pro evropská harmonizovaná čísla (SAC 116XXX) splňuje výše uvedenou charakteristiku a že každý provozovatel sítě je pro tento typ volání ve své síti dominantní.³</p> <p>Vzhledem k tomu, že tento typ volání splňuje stejné teoretické předpoklady jako terminace do vlastní sítě, tak by mělo být definováno a regulováno obdobně jako terminace.</p>	
---------------------------------------	--	--	--	--

² Commission Staff Working Document, Explanatory note, Accompanying document to the Commission Recommendation of ... on the Regulatory Treatment of Fixed and Mobile Termination Rates in the EU, 2009.

³ SEO-report nr. 2011-18 Buying power for the purchase of call origination to 0800 numbers.

<p>Pokračování z předchozí strany</p>			<p>BEREC ve své zprávě⁴ uvádí, že služby se zvláštním zpoplatněním v některých zemích trpí relativně vysokými cenami a to vede k negativním důsledkům, kterými mimo samotných vysokých cen jsou snížení poptávky, zvýšení rizika fraudu a omezení diversity služeb. BEREC se ve své zprávě zabývá možnými řešeními problematiky příliš vysokých cen a představuje jako možné řešení (případů, kdy volající není zpoplatněn) regulaci velkoobchodního poplatku za tento typ volání na úroveň nákladové ceny nebo na jinou rozumnou úroveň. Současně BEREC konstatuje, že posouzení, zda regulace tohoto typu volání je vhodná, záleží na konkrétní situaci v členském státě a je úkolem národního regulátora, aby identifikoval, zda k problémům u těchto služeb dochází a aby rozhodl o oprávněnosti regulace. BEREC jako příklad uvádí, že jedním z podnětů pro šetření situace mohou být relativně vysoké výnosy z velkoobchodního prodeje tohoto typu volání. Společnost GTS Czech má za to, že skutečnost, že cena za tento typ volání je v současné době cca 10x vyšší, než cena za regulovanou terminaci do mobilní sítě a zásadně se nevyvíjí již řadu let, svědčí o tom, že by ČTÚ měl v rámci analýzy trhu č. 7 analyzovat také tento typ volání.</p> <p>Společnost GTS Czech by také ráda při této příležitosti upozornila na prakticky nulové využití evropských harmonizovaných čísel 116XXX, které je dané vyšší stávajících velkoobchodních cen za tento typ volání a charakteru jejich potencionálních provozovatelů (většinou neziskové organizace). Materiálně tak na území České republiky není možné tato čísla provozovat a tím, dle názoru GTS Czech není naplněn účel rozhodnutí Komise⁵.</p>	
---------------------------------------	--	--	---	--

⁴ BEREC Report on Special Rate Services, 24 May 2012.

⁵ ROZHODNUTÍ KOMISE ze dne 15. února 2007 o vyhrazení vnitrostátního číselného rozsahu "116" pro harmonizovaná čísla harmonizovaných služeb se sociální hodnotou.

<p>Obecná připomínka</p>	<p>K definici trhu</p>	<p>Vodafone Czech Republic, a.s. (9)</p>	<p>Současné znění navrhované analýzy trhu ukončení hlasového volání (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích (dále jen „Návrh analýzy“) narušuje rovnovážné smluvní vztahy v rámci mezinárodního účtování terminace volání. V několika případech potom způsobuje vysoké ztráty tuzemských operátorů ve prospěch zahraničních operátorů, zejm. ze zemí mimo EU.</p> <p>V důsledku neustále se prohlubující cenové regulace ukončení hlasového volání (dále též „MTR“), se snižují ceny i pro zahraniční operátory, kteří ukončují své hovory v rámci ČR. Tito operátoři automaticky využívají nepřiměřeně nízkých velkoobchodních cen za ukončení volání do ČR, avšak recipročně nenabízejí srovnatelný přístup českým operátorům. Vzhledem ke skutečnosti, že smluvní svoboda stran je v případě velkoobchodních vztahů regulací MTR jednostranně narušena, jsou zcela paralyzovány vyjednávací možnosti a schopnosti českých operátorů na sjednání recipročního smluvního závazku při jednání se zahraničními partnery.</p> <p>Zahraníční operátoři si jsou vědomi skutečnosti, že čeští operátoři nemohou svobodně sjednávat ceny, a přesto (nebo možná právě proto) své ceny dokonce jednostranně zvyšují. Níže uvedená tabulka ukazuje navýšení ceny terminace v daných zemích za období od ledna 2012 do května 2013, přičemž zdražení terminace je v řádu desítek až stovek procent:</p> <table border="1" data-bbox="969 1185 1263 1426"> <tr> <td>Ukrajina</td> <td>41%</td> </tr> <tr> <td>Rusko</td> <td>100%</td> </tr> <tr> <td>Vietnam</td> <td>72%</td> </tr> <tr> <td>Chorvatsko</td> <td>49%</td> </tr> <tr> <td>Turecko</td> <td>315%</td> </tr> </table>	Ukrajina	41%	Rusko	100%	Vietnam	72%	Chorvatsko	49%	Turecko	315%	<p>Akceptováno</p> <p>ČTÚ v zájmu větší jistoty regulovaných subjektů zpřesní popis služeb terminace zahrnutých do trhu.</p> <p>Viz vypořádání připomínky s pořadovým číslem (3)</p>
Ukrajina	41%													
Rusko	100%													
Vietnam	72%													
Chorvatsko	49%													
Turecko	315%													

<p>Pokračování z předchozí strany</p>		<p>Přítom za stejné období došlo v ČR ke snížení MTR o 66%.</p> <p>Čeští operátoři i spotřebitelé tak nesou několikanásobně vyšší náklady za volání do některých zahraničních destinací, než operátoři a spotřebitelé z těchto zemí při volání do ČR. Českým operátorům tak vzniká extrémně vysoká finanční škoda ve prospěch zahraničních operátorů, kterou jsou nuceni pokrývat z tuzemských příjmů.</p> <p>Společnost Vodafone vyčíslila celkovou ztrátu způsobenou nevhodnou regulací ceny ukončení hlasového volání ve vztahu k zemím, s nimiž má velký mezinárodní hlasový provoz. Pouze za rok 2012 došlo u uvedených zemí k těmto ztrátám:</p> <p>Obchodní tajemství</p> <p>Pro úplnost společnost Vodafone dodává, že také v případě zemí z Evropské unie dochází k diskriminačnímu uplatňování vyšších cen za terminaci volání, které má svůj původ v zahraničí. Na Slovensku je vůči českým operátorům uplatňována stejná strategie jako v případě výše jmenovaných zemí a dochází také ke srovnatelné ztrátě. Národní regulovaná cena je ve výši cca 0,80 Kč/min (3,18 €centu)⁶, přitom konkrétní výše ceny, která je účtována při vzájemném mezinárodním provozu:</p> <p>Obchodní tajemství</p> <p>Společnost Vodafone upozorňuje, že závažnost nastíněného problému se v čase ještě prohlubuje. Podle současných predikcí bude škoda způsobena českým operátorům a spotřebitelům v roce 2013 dvojnásobná oproti roku 2012. Dle našeho názoru je nezbytné co nejdříve přikročit ke změně definice relevantního trhu (a následně remedies) tak, aby k uvedené diskriminaci a související škodě nemohlo docházet.</p>	
---------------------------------------	--	---	--

⁶ Viz rozhodnutí slovenského regulačního úřadu č. 523/OER/2012 z 30. 5. 2012

Pokračování z předchozí strany			Společnost Vodafone proto navrhuje, aby Úřad provedl úpravu definice věcného trhu tak, aby součástí relevantního trhu bylo pouze ukončení hlasového volání, které má původ v zemích Evropské unie. Společnost Vodafone rovněž navrhuje, aby součástí návrhu nápravných opatření, které Úřad hodlá uložit za účelem nápravy, byla pouze opatření vztahující se k ukončení hlasového volání, které má původ v zemích Evropské unie.	
--------------------------------------	--	--	---	--

<p>Obecná připomínka</p>	<p>K otázce regulace MTR</p>	<p>Vodafone Czech Republic, a.s. (10)</p>	<p>Úřad v Návrhu analýzy navrhuje kromě dalších i povinnost související s regulací cen dle §56 a 57 zákona o elektronických komunikacích (dále též „Zákon“) a tuto povinnost zdůvodňuje tím, že „postavení, které mají podniky s významnou tržní silou, jim umožňuje chovat se nezávisle na ostatních účastnících na trhu. To by mohlo mít za následek negativní vliv i na stanovení nepřiměřeně vysokých cen na souvisejícím maloobchodním trhu a s tím spojený i negativní dopad na koncové uživatele.“</p> <p>Na str. 33 a násl. Úřad do určité míry rozebírá, jaký dopad má na koncové zákazníky MTR a její snižování. Máme však za to, že analýza v této části není přesné ani úplná.</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Předně ČTÚ uvádí, že si je vědom svých zákonných povinností při ukládání povinností souvisejících s regulací cen, jmenovitě tedy těch uvedených v § 56 a 57 Zákona. ČTÚ při uplatnění regulace cen vůči podniku s významnou tržní silou v rozhodnutí o ceně zohledňuje investice provedené dotčeným podnikem, příslušná rizika a umožňuje mu návratnost investic v přiměřeném časovém období, a to prostřednictvím navýšení účelně a efektivně vynaložených nákladů o přiměřený zisk, pro jehož stanovení využívá ČTÚ procento návratnosti vloženého kapitálu před zdaněním WACC ve výši 8,26 %. Tato hodnota je specificky pro celý sektor elektronických komunikací stanovena ze strany ČTÚ v opatření obecné povahy č. OOP/4/03.2006-3, kterým se stanoví metodika účelového členění nákladů a výnosů a jejich přiřazování a určuje se struktura vykazovaných informací, ve znění pozdějších opatření. ČTÚ tak má za to, že výpočet regulované ceny je v souladu s požadavky § 56 odst. 4 a § 57 odst. 3 ZEK.</p> <p>Klade-li si společnost Vodafone otázku, jak je možné, že od ledna 2009 až do července 2013 klesla maximální regulovaná cena z 2,65 Kč/min. až na 0,27 Kč/min. (tj. o cca 90 %), ČTÚ konstatuje (obdobně jako již ve vydaných rozhodnutích o ceně stanovujících terminační cenu prostřednictvím pure LRIC), že tento pokles nebyl způsoben pouze poklesem nákladů, ale do značné míry také změnou metodiky pro výpočet regulované ceny. To však dle ČTÚ neznamená, že regulovaná cena již není cenou přinejmenším nákladově orientovanou, neboť nákladových metod, jakými lze stanovit cenu regulované služby, existuje více (od alokace nákladů metodou SAC až po pure LRIC, ocenění aktiv pomocí CCA či HCA), přičemž změna metodiky ceny s sebou obvykle přirozeně přináší i změnu výsledné ceny. ČTÚ není zákonem vázán k použití pouze jedné nákladové metodiky a má tak v tomto ohledu značnou volnost při výběru vhodného postupu pro výpočet regulované ceny. Zároveň je však ČTÚ povinen podle § 108 odst. 3 ZEK při své působnosti</p>
--------------------------	------------------------------	--	---	--

<p>Pokračování z předchozí strany</p>			<p>1. Pokrytí efektivních nákladů</p> <p>Předem je potřeba zdůraznit, že v případě cenové regulace je Úřad dle §56 „povinen při uplatňování cenové regulace brát do úvahy ochranu zájmu subjektu, jehož ceny jsou regulovány tak, aby cena plynoucí z rozhodnutí Úřadu byla přinejmenším nákladová“ a dle §57 „Při uplatnění regulace cen podle odstavců 1 a 2 vůči podniku s významnou tržní silou je Úřad povinen v rozhodnutí o ceně zohlednit investice provedené dotčeným podnikem, příslušná rizika a umožnit mu návratnost investic v přiměřeném časovém období.“</p> <p>V návrhu na straně 34, „Graf č. 6 Vývoj cen za terminaci ve veřejných mobilních telefonních sítích v KČ za minutu v České republice“, za posledních necelých 5 let se cena za terminaci v mobilní síti snížila (snížila) o 90% (od 1/2009 2,65Kč/min, od 7/2013 0,27Kč/min). Jelikož každá regulovaná cena za terminaci má být nákladová (předpokládáme, že nákladově orientovány jsou jak minulé tak současně navrhované ceny), vzniká otázka, jak je možné, že hodnota propojení klesla za 5let o 90%. Snížily se snad náklady na propojení o 90%, investují operátoři do mobilní sítě zlomek toho, co před 5 lety?</p>	<p>vycházet i z doporučení Evropské komise, případně bezodkladně informovat Evropskou komisi o svém rozhodnutí podle doporučení nepostupovat a své rozhodnutí (nepostupovat podle Doporučení) zdůvodnit. Při výpočtu ceny předmětné velkoobchodní služby terminace pak ČTÚ vychází z Doporučení Komise o regulaci sazeb za ukončení volání v pevných a mobilních sítích v EU, které jako nejvhodnější způsob pro stanovení terminačních cen uvádí právě metodu pure LRIC.</p> <p>ČTÚ přitom způsob stanovení ceny regulované služby považuje za v souladu se zákonným požadavkem na minimálně nákladově orientovanou cenu. Důvodem je skutečnost, že metoda pure LRIC umožňuje pokrýt všechny náklady, které teoretickému efektivnímu operátorovi vznikají (v dlouhém období) poskytováním velkoobchodní služby terminace, resp. náklady, kterým by se teoretický efektivní operátor mohl (opět v dlouhém období) vyhnout, pokud by velkoobchodní službu terminace neposkytoval. Zvolený způsob výpočtu regulované ceny tedy umožňuje pokrýt jak náklady variabilní, tak náklady, které jsou v krátkém období považovány za fixní. Při výpočtu přitom hraje důležitý fakt předpoklad, že primárním důvodem podnikatelské činnosti mobilních operátorů je poskytování služeb koncovým uživatelům, kteří by tak měli být nákladovými původci sdílených a společných síťových nákladů. K těmto službám je pak služba velkoobchodní terminace pouze službou přírůstkovou (inkrementální), jejíž účelně a efektivně vynaložené náklady jsou v ceně regulované služby pokryty.</p>
---------------------------------------	--	--	---	--

<p>Pokračování z předchozí strany</p>			<p>Dle výročních zpráv mobilních operátorů jsou investice u jednotlivých operátorů v čase stabilní (viz následující graf – Investice mobilních operátorů). Část investic je samozřejmě možné přiřadit k službám, které se službou terminace na první pohled nesouvisí jako např. investice do 3G sítě, které se prezentuje jako investice za účelem poskytování datových služeb. Ale i v této síti jsou realizovány hovory a probíhá v ní terminace. Výhodou 3G sítě je efektivnější přenos dat v porovnání s 2G sítí. To ale neznamená, že v této síti se nerealizuje služba terminace hovorů a že investice do 3G sítě nejsou i za účelem terminace hovorů. Je tak zřejmé, že vývoj investic do sítí neposkytuje relevantní důvody pro razantní pokles úrovně cenové regulace.</p> <p>Významným důvodem pro výše zmíněný pokles cen za terminaci je změna metodiky pro její výpočet. V minulosti (do konce roku 2012) se cena za terminaci stanovovala na základě Oddělené evidence nákladů a výnosů, předkládanou Úřadu všemi regulovanými subjekty. Tato kalkulace byla na základě historických, plně alokovaných nákladů (FAC). Lze vést debatu, zda jsou na jednotlivé služby alokovány pouze opodstatněné náklady, zda jsou použity správné alokační klíče pro alokaci nákladů na jednotlivé služby nebo zda je správný převodový koeficient mezi jednotlivými službami (hlas – minuty, SMS – kusy, data – MB), je ale nezpochybnitelné, že služby jsou v modelu FAC rovnocenné.</p>	
---------------------------------------	--	--	---	--

<p>Pokračování z předchozí strany</p>			<p>Sdílené náklady (dle OOP/4/03.2006-03 – dále jen OOP4 - nepřímé náklady) jsou alokovány na všechny služby, které využívají příslušné komponenty generující sdílené náklady dle objektivně zvoleného alokačního klíče, tak jak je uvedeno v OOP4.</p> <p>Naproti tomu současná cena za propojení vycházející z modelu pure LRIC, je stanovena pouze na základě nákladů za dodatečnou kapacitu terminovaných minut. Z toho je zřejmé, že regulovaná služba má specifické postavení a alokují se na ni nižší náklady než v modelu FAC. Specifičnost postavení je evidentní z toho, že pokud by se cena všech služeb stanovovala pouze na základě přírůstkových nákladů, velká část sdílených nákladů a nákladů na vybudování pokrytí by nebyly pokryty, operátor by generoval ztrátu a nevyhnutně by z dlouhodobého hlediska nemohl na trhu existovat.</p> <p>Sdílené náklady, které byly do r. 2012 alokovány na službu terminace se v modelu pure LRIC alokují na jiné než regulované služby. Tyto náklady nebudou nadále pokrývány z výnosů regulované služby (terminace v mobilní síti). Tím budou operátoři nuceni a) pokrýt tyto náklady ostatními službami nebo b) dramaticky snižovat náklady.</p>	<p>ČTÚ uznává, že metoda pure LRIC v podobě, v jaké byla použita a v jaké ji ČTÚ i nadále navrhuje používat pro výpočet ceny za terminaci, není aplikovatelná na všechny služby operátorem poskytované služby, to však dle ČTÚ nevyklučuje její použití za výše uvedeného předpokladu, že primárním motivem investic operátora do budování své sítě je snaha poskytovat služby svým, respektive mezi svými koncovými uživateli. Velkoobchodní terminace představuje k těmto službám službu inkrementální, jejíž náklady jsou operátorům v ceně této služby hrazeny. ČTÚ rovněž uznává, že v případě nevyrovnaného objemu vzájemného provozu (vyššího objemu příchozího terminovaného provozu než odchozího provozu) mezi sítí konkrétního SMP operátora a sítěmi ostatních SMP operátorů na daném trhu, bude muset regulovaný SMP operátor přistoupit, buď k úpravě svých maloobchodních cen, či k větší efektivitě při vynakládání svých nákladů (pravděpodobně však k obojímu současně). Jedná se o situaci, kdy nelze (sdílené) náklady vyloučené z výpočtu ceny za terminaci pokrýt z úspor dosahovaných nižšími platbami za terminaci v sítích ostatních operátorů (tedy z té části maloobchodní ceny, kterou by daný operátor využil k platbě za terminaci v cizích sítích v případě, pokud by cena za terminaci byla spočítána některou méně přísnou nákladovou metodou). Z pohledu celého maloobchodního trhu však lze očekávat spíše pokles všeobecné cenové hladiny (byť pravděpodobně ne přímo úměrný poklesu regulované ceny, ke které došlo díky aplikaci metody pure LRIC), a to právě s ohledem na růst celkové efektivnosti regulovaných SMP operátorů. Tento předpokládaný vývoj by tak měl vést k poklesu maloobchodní cenové úrovně, a to ve prospěch koncových uživatelů.</p>
---------------------------------------	--	--	--	---

<p>Pokračování z předchozí strany</p>			<p>2. Souvislost mezi vývojem MTR a vývojem maloobchodních cen</p> <p>V otázce regulace MTR je jednou ze stěžejních otázek otázka: Sníží se maloobchodní cena pouhým snížením MTR? Jelikož se v případě nákladů vylučovaných z kalkulace MTR jedná o významnou část nákladů, je evidentní, že tyto náklady musí být pokryty relativně rozšířenou službou (nebo službami), tj. lze předpokládat, že se tyto nepokryté náklady promítnou do maloobchodní ceny za originaci volání, ceny SMS nebo datových služeb. Toto je v rozporu s deklarácí Úřadu, který argumentuje vyššími maloobchodními cenami v případě neuplatnění (nové) cenové regulace: „v případě, že by nebyla uplatněna regulace cen na relevantním trhu, podniky by účtovaly nepřiměřeně vysoké ceny za terminaci. Tento fakt by ovlivnil maloobchodní ceny v neprospěch koncových uživatelů, protože maloobchodní ceny rovněž zahrnují velkoobchodní náklady, které historicky tvořila z velké části cena za terminaci“ (strana 33 Návrhu analýzy). Ačkoliv Návrh analýzy obsahuje Graf č. 9, kterým se Úřad snaží prokázat souvislost mezi snížením terminační ceny a maloobchodní ceny, jak uvádíme dále, tento graf je značně nepřesný.</p>	<p>Jak ČTÚ uvedl již výše, nepředpokládá, že v závislosti na snížení ceny za terminaci metodou pure LRIC došlo zároveň k poklesu maloobchodní ceny za volání ve stejném poměru právě proto, že si je vědom, že pokles velkoobchodní ceny nebyl zapříčiněn pouze, a jen poklesem nákladů, ale také změnou metodiky. Zároveň ale není důvod, aby průměrná maloobchodní cena rostla, neboť v souvislosti se změnou výpočtu regulované ceny nevznikají <u>v průměru</u> žádné nové náklady, které by operátoři skrze maloobchodní ceny měly pokrývat (tzn., že není vyloučeno, že u konkrétních operátorů – především těch, kteří měli doposud relativně vyšší objem provozu terminovaného ve vlastní síti – k růstu maloobchodních cen dojde). Naopak ČTÚ očekává zvýšení tlaku na vyšší efektivitu při vynakládání nákladů a současně s tím i pokles celkové cenové hladiny na maloobchodním trhu (měřené například průměrnou minutovou cenou), ze které budou profitovat koncoví uživatelé.</p>
---------------------------------------	--	--	--	--

<p>Pokračování z předchozí strany</p>			<p>Na následujícím grafu „Vývoj MTR a průměrné maloobchodní ceny“ je vidět, že změna terminační ceny (MTR) není impulsem pro změnu maloobchodní ceny. Sloupce ukazují průměrnou maloobchodní cenu národního volání společnosti Vodafone v jednotlivých měsících a čára ukazuje regulovanou cenu za terminaci v mobilní síti. Trojúhelník označuje měsíc, kdy Úřad zveřejnil návrh nové regulace (a tedy operátoři mohly začít uvažovat o promítnutí této změny do maloobchodní ceny), čtverec ukazuje hodnotu a čas, kdy začala nová regulovaná cena platit (v případě, že v cenovém rozhodnutí bylo více cen, v grafu je označena pouze první, nejvyšší cenová regulace).</p> <p><i>Obchodní tajemství</i></p> <p>Například návrh cenového rozhodnutí z 8. prosince 2009, navrhoval pokles MTR od 1. června 2010 na úroveň 1,66Kč/min (z cenové hladiny 1,96Kč/min), od 1. ledna 2011 na 1,37Kč/min a od 1. června 2011 na 1,08Kč min. <i>Obchodní tajemství.</i> Z uvedeného vývoje průměrné maloobchodní ceny v síti Vodafone vyplývá, že zásadní změny maloobchodních cen jsou určovány jinými faktory, než cenovými rozhodnutími Úřadu stanovujícími MTR.</p>	
---------------------------------------	--	--	--	--

<p>Pokračování z předchozí strany</p>			<p>Úřad se na základě tabulky č. 3 (Vývoj průměrných reálných cen za terminaci a průměrných maloobchodních cen volání) a grafu č. 9 (Vývoj průměrných reálných cen za terminaci a maloobchodních cen volání) snažil prokázat, že pokles regulované MTR a pokles maloobchodních cen spolu souvisí (str. 35: „V rámci srovnání dat za roky 2009–2012, tedy za období, které uplynulo od poslední analýzy relevantního trhu, lze konstatovat, že pokles maximálních cen za terminaci následoval rovněž pokles maloobchodních cen.“) Společnost Vodafone je přesvědčena, že zejména graf č. 9 je nesprávný a zavádějící.</p> <p>Úřad opomíjí skutečnost, že zatímco průměrné ceny za terminaci v letech 2005-2008 klesly z 3,11Kč/min na 2,99Kč/min (tj. o 12 haléřů resp. o necelé 4%), maloobchodní ceny klesly odhadem (jelikož z grafu nejsou patrné hodnoty) z 4,60Kč/min na 3,80Kč/min tj. o 80 haléřů resp. o necelých 18 %. Z toho je zřejmé, že operátoři ceny výrazně snižovali i v době, kdy regulace MTR byla nižší než v následujícím období.</p> <p>Analogicky můžeme zhodnotit i vývoj mezi lety 2008 a 2012. Zatímco terminační ceny poklesly z 2,99Kč/min na 0,92Kč/min tj. o 2,07Kč/min resp. 69%, pokles na maloobchodních cenách byl z 3,80Kč/min na 2,20Kč/min tj. o 1,60Kč/min resp. o 42%. V tomto období se tedy maloobchodní ceny nesnižovaly takovým tempem jako regulované ceny za terminaci. Naopak, zatímco v prvním sledovaném období maloobchodní ceny klesaly daleko rychleji než regulované ceny, ve druhém období tomu bylo obráceně.</p>	<p>ČTÚ nemá za to, že jediným faktorem působícím na vývoj maloobchodní ceny je vývoj regulovaných cen velkoobchodních. Nelze proto ani racionálně očekávat, že vývoj průměrné maloobchodní ceny bude přesně a bezprostředně kopírovat vývoj regulovaných velkoobchodních cen. ČTÚ uznává, že na vývoj maloobchodních cen mohou mít a mají vliv i jiné faktory, než je regulovaná velkoobchodní cena za terminaci (např. a zejména úroveň konkurenčního prostředí na maloobchodním trhu, investiční aktivita operátorů nebo marketingové nastavení struktury maloobchodních cen, které může stimulovat růst poptávky, tedy provozu a potažmo i působit na vývoj průměrné maloobchodní ceny – zkoumání všech těchto proměnných a jejich vlivu na vývoj maloobchodní ceny je však dle ČTÚ nad rámec potřeby analýzy relevantního trhu), uvedený graf č. 9 však dle ČTÚ prokazuje přinejmenším korelaci v dlouhém období mezi velkoobchodními a maloobchodními cenami za volání, přičemž kauzalitu mezi změnou velkoobchodních cen a změnou cen maloobchodních ČTÚ odvozuje na základě úvahy, že velkoobchodní ceny, jako jeden z nákladových vstupů do ceny maloobchodní, by na tuto maloobchodní cenu měly mít vliv.</p> <p>O předpokládaném oslabení významu vlivu poklesu velkoobchodní ceny (na cenu maloobchodní) způsobené z části změnou metodiky viz vyjádření ČTÚ výše.</p>
---------------------------------------	--	--	---	---

<p>Pokračování z předchozí strany</p>		<p>Pokud jde o důkaz souvislosti mezi průměrnou maloobchodní cenou a regulovanou cenou za terminaci (tj. Graf č. 9 uvedený v Návrhu analýzy), společnost Vodafone si klade otázku, zda Úřad ověřil splnění základních předpokladů pro použití zvoleného statistického nástroje. Na terminační a průměrnou maloobchodní cenu Úřad aplikuje lineární regresní analýzu, přitom nebere v potaz možné problémy vznikající při použití pouze 8 údajů, neanalyzuje koeficient determinace R² (resp. jeho výši), neuvádí (x-procentní) interval spolehlivosti atd. Z výše popsané úvahy o různém tempu poklesu v letech 2004-2008 a 2008-2012, jednoznačně plyne, že linearitu sledovaných údajů je potřeba důkladně prokázat a ne pouze „vložit“ do grafu trendovou přímkou. Graf č. 9 navozuje dojem, že ceny na trhu klesají rovnoměrně každým rokem (s přihlédnutím k náhodné chybě měření, kterou Úřad opět neanalyzuje, zda má normální rozdělení), avšak Úřad nijak nekomentuje skutečnost, že za 5 let budou dle tohoto grafu ceny záporné.</p> <p>Z výše uvedeného vyplývá, že samotný graf č. 9 představuje spíše tendenční interpretaci, než odraz důkladné analýzy.</p> <p>Kromě toho stojí za povšimnutí, že např. britský regulátor OfCom v rámci své analýzy trhu 7 zkonstatoval, že nejpravděpodobnější dopad snížení MTR bude na strukturu maloobchodních cen (re balancování cen), nikoliv na jejich výši⁷.</p> <p>Uvedený graf č. 9 tedy dle přesvědčení společnosti Vodafone neposkytuje skutečný důkaz, že bez regulace MTR by docházelo k účtování nepřiměřeně vysokých cen, jak se to snaží Úřad interpretovat.</p>	
---------------------------------------	--	---	--

⁷ OfCom: Wholesale mobile voice call termination, zveřejněno 15. 3. 2011 (bod 7.25)

<p>Pokračování z předchozí strany</p>			<p>3. Snižování investic jako důsledek snižování regulovaných cen</p> <p>Druhou možností, jak se vypořádat s poklesem MTR je snižování nákladů mobilních operátorů. Snižováním ceny za terminaci se snižují i výnosy společností, které hovory terminují. Vzhledem k tomu, že společnosti výši investic stanovují i s ohledem na výši výnosů (jako procento z výnosů), vzniká riziko, že společnosti budou do sítí investovat v menší míře. <i>Obchodní tajemství</i>. S poklesem terminační ceny z 0,41Kč/min (květen 2013) na 0,27Kč/min (od 1. července 2013) bude propad výnosů ještě větší a s každým poklesem výnosů lze očekávat přehodnocení výše investic. Pro ilustraci, v letech 2009-2012 byl poměr investic vztažený k provozním výnosům dle výročních zpráv jednotlivých mobilních operátorů 10-16%.</p> <p>Analýza by tak v tomto bodě měla být doplněna, aby seznam relevantních dopadů případné cenové regulace byl úplný⁸.</p> <p>4. Křížové financování</p> <p>Společnost Vodafone si samozřejmě uvědomuje, že náklady by měly být hrazeny službami, které tyto náklady generují. Bohužel, Úřad určováním cen na základě pure LRIC modelu (kdy službě terminace jsou přiřazeny pouze kapacitní náklady) nutí operátory k alokaci společných nákladů pouze na neregulované služby. Tím nutí operátory ke křížovému financování a dokonce to i uvádí v samotném cenovém rozhodnutí⁹. Tento názor Úřad potvrdil i ve svém vyjádření v rámci žaloby společnosti Vodafone proti rozhodnutí CEN/7/12.2012-7¹⁰.</p>	<p>ČTÚ nejprve pro úplnost uvádí, že pokles výnosů z poskytovaných služeb terminace není jediným efektem snížení velkoobchodní ceny za terminaci z pohledu regulovaného SMP operátora, ale je souběžně doprovázen i poklesem plateb za terminaci v sítích ostatních operátorů a představuje tak zároveň i pokles nákladů regulovanému subjektu. ČTÚ není obeznámen s procesem investičního rozhodování u společnosti Vodafone, nicméně konstatuje, že obecně je za zdroj nových investic považován zisk (tj. rozdíl mezi výnosy a náklady), jehož předpokládanou změnu v reakci na snížení cen za terminaci společnost Vodafone nezmiňuje (pokud by výnosy sami o sobě byly skutečně rozhodujícím faktorem při rozhodování o výši investic, patřily by obecně mezi potenciálně největší investory například maloobchodní potravinové řetězce s velkým objemem výnosů za prodané zboží, u nichž se má nicméně často za to, že pracují s nízkými maržemi a relativně nízkou výší zisku). Samotné doložení výše investic na výši výnosů navíc nemůže ČTÚ odradit od stanovení cen prostřednictvím metody pure LRIC i proto, že má za to, že takto stanovená cena je cenou nákladově orientovanou, tedy že pokrývá všechny účelně a efektivně vynaložené náklady na službu velkoobchodní terminace a zároveň, že stanovení cen touto metodou nejlépe odpovídá povaze zjištěných soutěžních problémů, spočívajících v tržní síle každého SMP operátora při terminaci volání do své sítě a z toho plynoucí možnost stanovovat ceny nepřiměřeně vysoké.</p>
---------------------------------------	--	--	---	--

⁸ Rozsah zkoumaných dopadů např. v uvedené analýze OfComu je značně širší.

⁹ Viz odůvodnění rozhodnutí ČTÚ o ceně CEN/7/12.2012-7: „Operátoři mají možnost nepokryté náklady alokovat do cen jiných služeb.“

¹⁰ Dopis č. j. ČTÚ-16396/2013-603/II. z 6. 3. 2013, str. 12

<p>Pokračování z předchozí strany</p>			<p>Na druhou stranu má Úřad ambici křížové financování potlačovat, jak chápeme z Opatření obecné povahy č. OOP/4/03.2006-3¹¹.</p> <p>Přesun nákladů do cen jiných služeb je tak implicitně dán novým způsobem stanovení regulované MTR. Avšak tento přesun nákladů také znamená dopad na koncové ceny a tím i na koncové uživatele.</p> <p>Analýza by tak v tomto bodě měla být doplněna, aby seznam relevantních dopadů případné cenové regulace byl úplný.</p> <p>Rovněž by Úřad měl vyřešit určitý rozpor mezi tím, že na jednu stranu připouští křížové financování (resp. přesun nákladů, které byly dosud přisuzovány službě terminace, do jiných služeb), na druhé straně SMP podnik by neměl křížově financovat.</p> <p>5. Prokázání prospěchu pro koncové uživatele</p> <p>S odkazem na výše uvedené tak v Návrhu analýzy je nedostatečně zpracována část, která se zabývá nepříznivým dopadem na koncové uživatele, pokud by nebyla uplatněna regulace MTR. Na str. 47 je sice rozvedena myšlenka, že bez symetrické regulace MTR by hrozilo uplatňování asymetrických a nepřiměřeně vysokých cen MTR, což je však do určité míry tautologický důvod pro zachování regulace symetrické MTR.</p>	<p>ČTÚ nemá za to, že stanovením regulované velkoobchodní ceny za terminaci metodou pure LRIC nutí SMP operátory ke křížovému financování. Nejprve je nutno uvést, že křížové financování není samo o sobě a tedy za všech okolností, negativní praktikou, kterou by se ČTÚ snažil potlačit. V tomto duchu tak i koncipuje znění nápravného opatření vedení oddělené evidence nákladů a výnosů podle § 86 Zákona tak, aby nedocházelo k <u>neodůvodněnému</u> křížovému financování. Jaké důvody neshledává ČTÚ jako odůvodněné, resp. jakému křížovému financování se snaží předcházet, je naznačeno např. v dokumentu Postup ČTÚ při vyhodnocování nabídek vertikálně integrovaných operátorů v souvislosti se stlačováním marží (viz pozn. pod čarou č. 5 na str. 4). Ve zkratce je cílem ČTÚ zabránit tomu, aby regulovaný SMP operátor přenášel prostřednictvím zisku na trhu s nižší úrovní konkurence (tj. zisku z regulovaného trhu) svou tržní sílu i na trhy s vyšší úrovní konkurence (obvykle těch neregulovaných) s cílem vytlačit z tohoto trhu konkurenci a posilovat tak nekalým způsobem svou pozici. Např. by se mohlo jednat o situaci, kdy by si SMP operátor na relevantním trhu č. 7 zamýšlel prostřednictvím vysoké ceny za terminaci dotovat na úkor zákazníků ostatních operátorů ceny svých maloobchodních služeb. Pokud by se tedy i jednalo v současném případě o křížové financování, nejednalo by se podle ČTÚ o neodůvodněné křížové financování, protože jeho účelem není umožnit přenášení tržní síly, ale snaha o zvýšení tlaku na vyšší efektivitu operátorů, které se v konečném důsledku projeví ve prospěch koncových uživatelů. ČTÚ však v zásadě současnou situaci, tedy možnost pokrýt náklady doposud alokované do velkoobchodní ceny za terminaci v cenách jiných služeb, nepovažuje ani za křížové financování, neboť vychází z předpokladu, že velkoobchodní služba terminace představuje poslední přírůstkovou službu v síti regulovaného SMP operátora a všechny účelně a efektivně vynaložené náklady na tuto službu jsou v ceně terminace pokryty.</p>
---------------------------------------	--	--	--	---

¹¹ Odůvodnění OOP4 obsahuje mi. i větu: „Údaje získané z této evidence mohou sloužit zároveň pro prokázání nediskriminace, průhlednosti a nákladové orientace, pokud byly tyto povinnosti podniku uloženy, případně pro prokázání, že nedochází u stanoveného podniku ke křížovému financování.“

<p>Pokračování z předchozí strany</p>			<p>Pokud jde o širší dopadů na koncové uživatele, nelze se jen soustředit na průměrné maloobchodní ceny. Jak společnost Vodafone uváděla již několikrát v rámci vyjádření k návrhům cenové regulace MTR, snižování MTR má rozdílný dopad na různé segmenty zákazníků. Nižší MTR se pozitivně projeví u zákazníků, u nichž převyšuje odchozí provoz nad příchozím (velká část paušálních zákazníků, nabídka neomezených volání), avšak negativně u zákazníků, jejichž struktura tarifu počítá spíše s vyšším příchozím provozem (typicky předplacené tarify), a tedy snižování MTR negativně ovlivňuje rentabilitu takových nabídek a zvyšuje tlak na jejich přehodnocení. Rovněž tak neopominutelným dopadem změn MTR může být změna nabídky v případě dotací (zvýhodněných cen) u koncových zařízení. Přitom v České republice došlo ke zrušení dotací koncových zařízení u dvou největších mobilních operátorů v letošním roce, Úřad by měl prozkoumat, zda k tomu došlo i v souvislosti s regulací MTR.</p> <p>Dopad na koncové uživatele je tedy nutné zanalyzovat nejen co do příčinné souvislosti s regulací MTR, ale také co do úplnosti možných relevantních dopadů na koncové uživatele, který se nemusí projevit jen v maloobchodních cenách, ale také např. v podobě snížení či úplného odstranění dotací na koncová zařízení. V Návrhu analýzy by tedy měla být jasná odpověď na otázku, jaká jsou konkrétní pozitiva, která přináší regulace MTR, ale také jaká jsou negativa této regulace a jak pozitiva převažují nad negativy, aby to bylo dostatečné odůvodnění pro cenovou regulaci.</p>	<p>ČTÚ v zásadě souhlasí s tím, že regulace terminačních cen prostřednictvím metody pure LRIC může dopadnout v některých případech tak, jak naznačuje v připomínce společnosti Vodafone. Nedomnívá se ale, že by podrobnější analýza dopadů mohla v současné době přinést výrazně odlišné závěry od těch, k nimž je možné dospět na základě logické úvahy. ČTÚ, jak je již uvedeno výše, předně uznává, že změnou metodiky výpočtu terminačních cen, tedy vyloučením části nákladů dříve do ceny za terminaci alokovaných, dochází k oslabení vlivu velkoobchodních cen na tvorbu cen maloobchodních a tedy, že nelze očekávat (pravděpodobně ani v dlouhém období), že by došlo v přímé reakci na pokles velkoobchodních cen v absolutní hodnotě také ke stejnému poklesu cen maloobchodních. ČTÚ si je rovněž vědom skutečnosti, že u těch operátorů, kteří měli doposud větší objem příchozího terminovaného provozu než objem odchozího provozu (do sítí ostatních operátorů), dojde ke snížení kladného salda platební bilance za terminační služby (a naopak ke snížení záporného salda platební bilance dojde u těch operátorů, u nichž je objem odchozího provozu větší, než příchozího). Tato skutečnost pak může vést k úpravě (neregulovaných) maloobchodních cen takto dotčeného operátora (lze například zvýšit minutovou cenu za odchozí hovory, zavést novou cenu za příchozí hovory či jakkoliv jinak omezit stávající bonusy pro zákazníky, například v podobě zrušení dotací na mobilní koncová zařízení). Zároveň však ČTÚ neočekává, že, pokud vůbec k tomuto vývoji dojde, bude do cen maloobchodních služeb promítnuto 100 % nákladů vyloučených z ceny terminace, aniž by se operátor pokusil část těchto nákladů pokrýt buď zvýšenou efektivitou, nebo např. i na úkor svého stávajícího zisku. Na druhé straně je však možné očekávat úpravu maloobchodních cen u operátorů s vyšším objemem odchozího provozu (než příchozího) a v průměru za celý maloobchodní trh ČTÚ očekává pokles celkové cenové hladiny, ze kterého budou profitovat koncoví uživatelé.</p>
---------------------------------------	--	--	--	---

<p>Obecná připomínka</p>		<p>Vodafone Czech Republic, a.s. (11)</p>	<p>1. Oddělená evidence nákladů a výnosů</p> <p>Úřad na základě Zákona a dle výsledku analýzy trhu jako další povinnost uložil společnosti Vodafone vést Oddělenou evidenci nákladů a výnosů. Stejnou povinnost hodlá uložit i dle Návrhu analýzy. Tato povinnost je dle Zákona vyžadována po poskytovateli univerzální služby a společnosti, vůči které byla uplatněna regulace cen na trhu pro koncové uživatele.</p> <p>Vzhledem k následujícím skutečnostem je však na místě položit otázku, zda je i na dále účelné povinnost Oddělené evidence nákladů a výnosů i nadále zachovávat. Úřad odůvodnění pro uložení této povinnosti shrnul v jedné větě Návrhu analýzy na str. 49: „Tato povinnost úzce souvisí s regulací cen. Na jejím základě bude prokazatelné, že nedochází k neodůvodněnému křížovému financování a dále budou k dispozici podklady pro ověření nákladů a výnosů za jednotlivé služby.“</p> <p>Toto odůvodnění je nedostatečné, neboť nespecifikuje, k jakému křížovému financování by nemělo docházet, pomineme-li, že Úřad křížové financování povoluje v samotném cenovém rozhodnutí, viz výše. Jedná se o křížové financování mezi službami (hlas originace/terminace, datové služby, SMS) nebo mezi maloobchodní (nabídka pro koncové uživatele) a velkoobchodní nabídkou (MVNO/Národní Roaming), případně mezi jinými kategoriemi služeb?</p> <p>K otázce kontroly křížového financování je třeba na prvním místě uvést, že samotné OOP4 nevyžaduje takový detail Oddělené evidence nákladů a výnosů, který by uvedenou kontrolu umožňoval. OOP4 požaduje členění nákladů u těchto služeb:</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>ČTÚ k připomínce společnosti Vodafone uvádí, že byť metoda výpočtu terminačních cen vychází z metody pure LRIC, zatímco oddělená evidence nákladů a výnosů je sestavována na základě plně alokovaných historických nákladů, ČTÚ i nadále využívá pro část vstupních údajů do nákladového modelu data z oddělených evidencí jednotlivých operátorů (např. pro odhad některých provozních nákladů) a i z tohoto důvodu tak zachování této povinnosti považuje za žádoucí (tedy z důvodu možnosti praktické proveditelnosti povinnosti související s regulací cen).</p> <p>Opatření obecné povahy č. OOP/4/03.2006-3, kterým se stanoví metodika účelového členění nákladů a výnosů a jejich přiřazování a určuje se skrustura vykazovaných informací, ve znění pozdějších předpisů (dále „Opatření obecné povahy č. 4“), nestanoví členění nákladů a výnosů pouze pro společnost Vodafone uváděné služby a) až e). Pro tyto služby opatření stanoví, že stanovený podnik s povinností vedení nákladového účetnictví a oddělené evidence zajistí v nákladovém účetnictví členění nákladů v běžných cenách a v příslušné evidenci provozní a technické údaje ve struktuře uvedené v příslušné příloze 1 až 5 tohoto opatření obecné povahy tak, aby byly zajištěny vstupní údaje do nákladových modelů založených na dlouhodobých přírůstkových nákladech (LRIC) u těchto služeb, přičemž stanoveným podnikem se rozumí podnik, kterému byla tato povinnost uložena podle § 86 odst. 2 Zákona na daném relevantním trhu.</p> <p>Pro účely posuzování křížového financování se primárně vychází z výsledků oddělené evidence nákladů a výnosů v tabulkách uvedených v příloze č. 4 Opatření obecné povahy č. 4, které musí vykazat za každou regulovanou službu podnik SMP, kterému byla povinnost vést oddělenou evidenci na daném relevantním trhu uložena.</p> <p>Navíc ČTÚ uvádí, že požadavek na uložení povinnosti vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů je v souladu s názorem Evropské komise v této věci, viz např. notifikace nápravných opatření ze strany slovenského regulačního úřadu (SK/2013/1455) na trhu č. 3.</p>
--------------------------	--	--	---	---

<p>Pokračování z předchozí strany</p>		<p>a) ukončení volání (terminace) v jednotlivých veřejných telefonních sítích poskytovaných v pevném místě,</p> <p>b) ukončení volání (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních sítích,</p> <p>c) velkoobchodního širokopásmového přístupu v sítích elektronických komunikací včetně přístupu k datovému toku,</p> <p>d) velkoobchodního plného přístupu k účastnickému kovovému vedení nebo sdíleného přístupu k účastnickému kovovému vedení nebo úseku účastnického kovového vedení sítě pro účely poskytování služeb elektronických komunikací,</p> <p>e) zpřístupnění prostředků a služeb nezbytných k poskytování služeb prostřednictvím účastnického kovového vedení (kolokace).</p> <p>Při vykazování informací v takto požadované struktuře není možné ověřit křížové financování, jelikož tyto informace Oddělená evidence nákladů a výnosů nemusí obsahovat v detailu, který by ověřoval, čím má být služba terminace křížově financována: kromě výše zmíněných služeb mohou být ostatní náklady a výnosy uvedeny v jedné souhrnné kategorii.</p> <p>I kdyby však Úřad navrhnul detailnější členění služeb v novém Opatření obecné povahy pro Oddělenou evidenci nákladů a výnosů, a struktura detailu by tak byla dostatečná, vykazování nákladů a výnosů by i tak bylo postiženo nekonzistencí, která vyplývá z cenové regulace MTR.</p>	
---------------------------------------	--	--	--

<p>Pokračování z předchozí strany</p>			<p>Bude to evidentní ve výkazu „Výkaz oddělené evidence nákladů a výnosů – jednotkový výkaz zisku a ztráty za jednotlivé služby za účetní období“, kde výnosy ze služby terminace budou na úrovni stanovené modelem pure LRIC (tj. odráží pouze přírůstkové náklady služby terminace), ale náklady budou stanovené „na základě principu objektivnosti, efektivnosti a průhlednosti, například použitím metody ABC“, které budou vyšší než náklady počítané modelem pure LRIC. Dle této Úřadem nastavené logiky tak bude dle Oddělené evidence nákladů a výnosů služba terminace poskytována za cenu pod náklady.</p> <p>Tato nekonzistence podle přesvědčení společnosti Vodafone značně problematizuje využitelnost výsledků Oddělené evidence nákladů a výnosů. Úřad by tedy měl přehodnotit vhodnost uložení této povinnosti, případně jejího rozsahu.</p> <p>2. Časové vymezení cenové regulace</p> <p>Vzhledem k tomu, že cenová regulace patří mezi nejtvrďší regulační nástroje, její výhled by měl být dostatečně dlouhodobý. Rovněž tak by regulace měla podporovat inovace a efektivitu. Výhled cenové regulace na několik let dopředu by tak umožnil regulovaným subjektům nejen plánovat lépe výnosy a výdaje (zejména investice), ale zároveň jim poskytne podnět k hledání úspor, aby mohli být vůči stanovené cenové úrovni co nejefektivnější. Tento přístup zaujímá vůči cenové regulaci např. již zmiňovaný britský regulátor OfCom, který regulovaným subjektům poskytuje výhled cenové regulace na dobu 4 let.</p> <p>Úřad by tak měl v Návrhu analýzy toto období pro uplatnění cenové regulace stanovit.</p>	<p>Konkrétní podmínky stanovení cenové regulace včetně jejího časového vymezení budou stanoveny v rozhodnutí o ceně.</p>
---------------------------------------	--	--	--	--